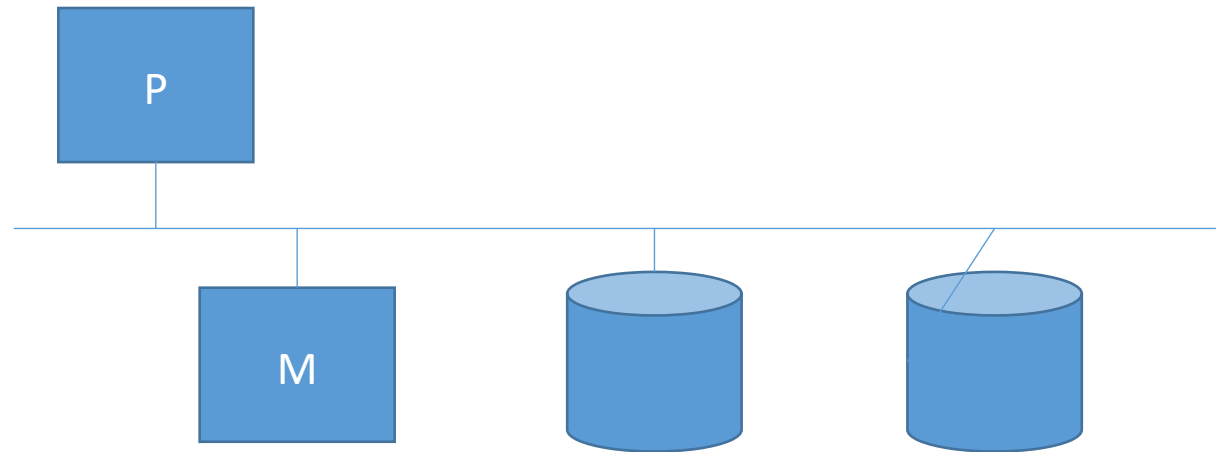

Baze de Date Distribuite

Introducere

- Sisteme de BD centralizate:
  - centralizarea blocărilor
  - dacă procesorul eșuează,
întreg sistemul eșuează...

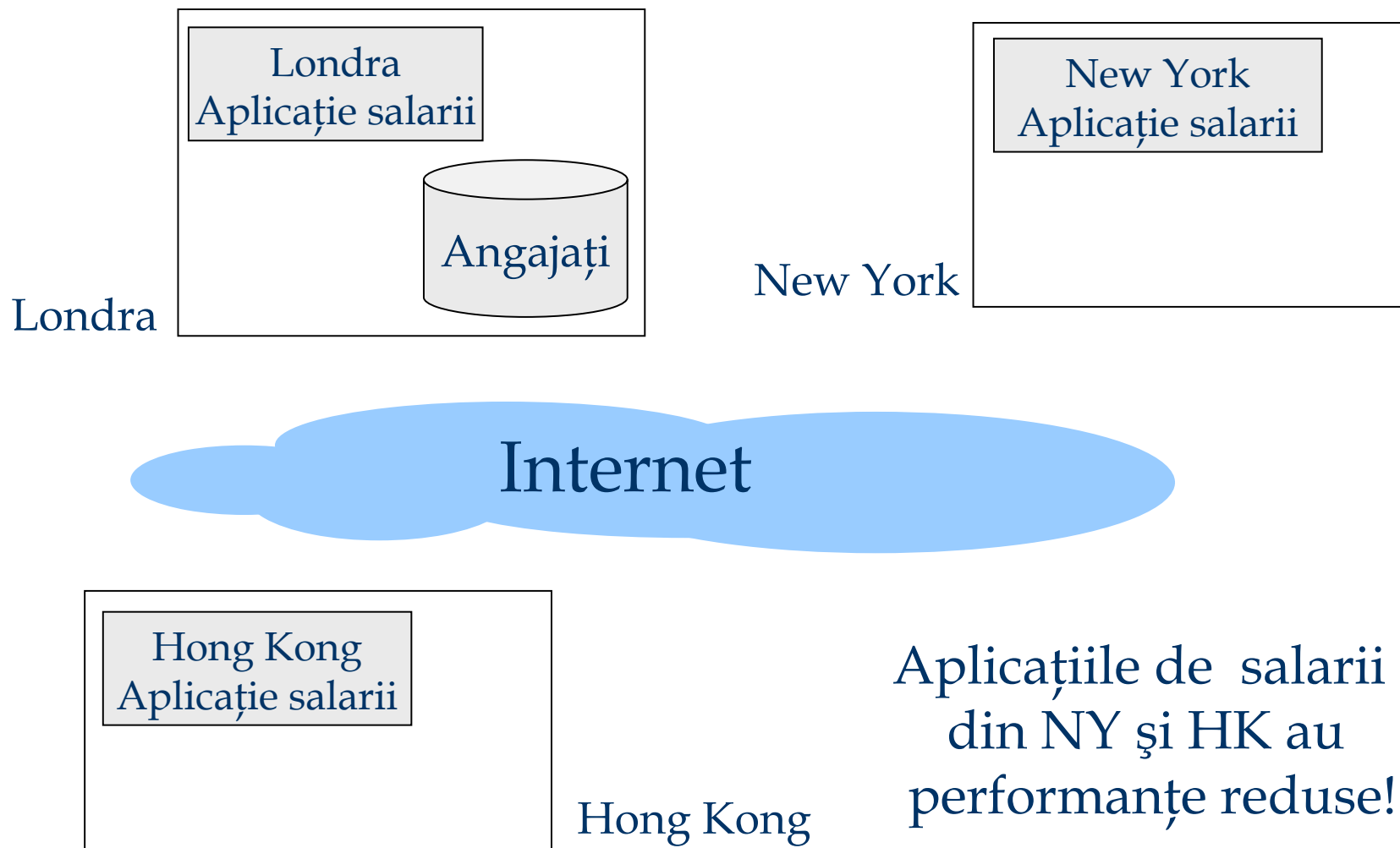

- Sisteme distribuite:
  - Procesoare (+ memorii) multiple
  - “Componente” autonome și eterogene

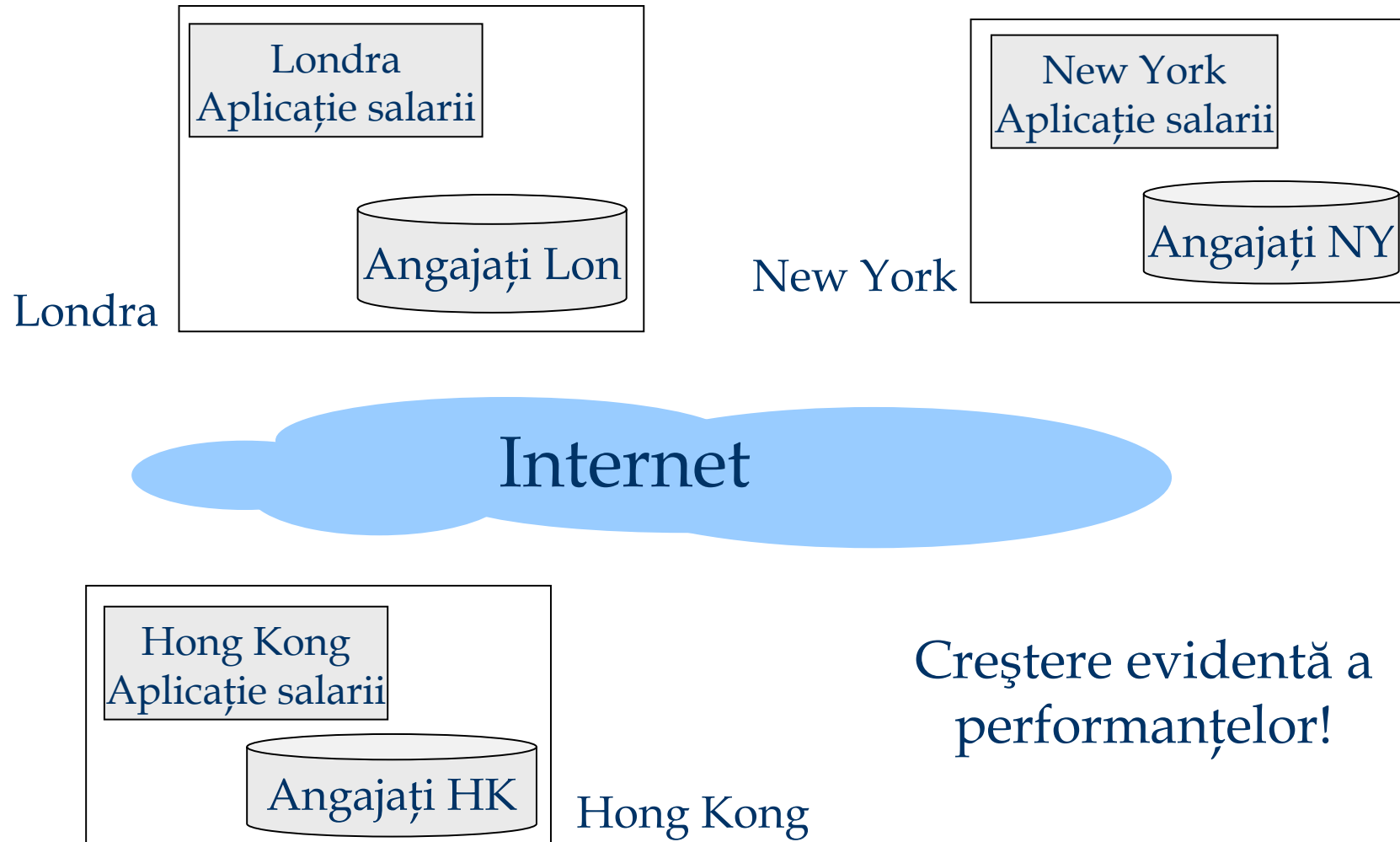
De ce este nevoie de baze de date distribuite?

- Exemplu: Big Corp are birouri în *Londra, New York* și *Hong Kong*.
- În general, datele unui angajat sunt gestionate de la biroul unde acest angajat lucrează
  - De ex. date legate de salarii, beneficii etc
- Periodic, Big Corp are nevoie de rapoarte ce conțin informații despre toți angajații săi
  - Ex. Calculul bonusului anual ce depinde de profitul global net.
- Unde ar trebui să fie salvată baza de date de angajați?

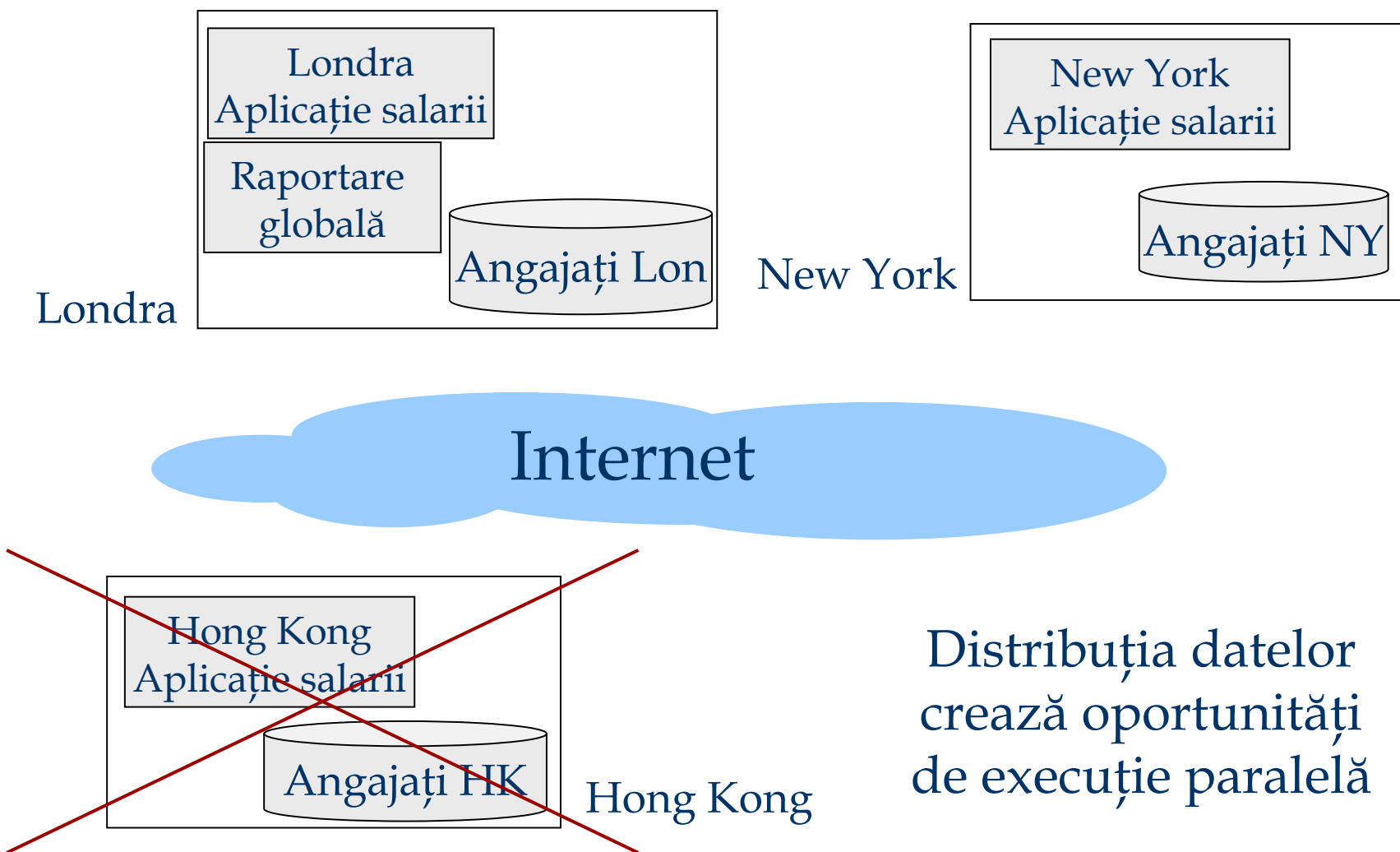
De ce este nevoie de baze de date distribuite?

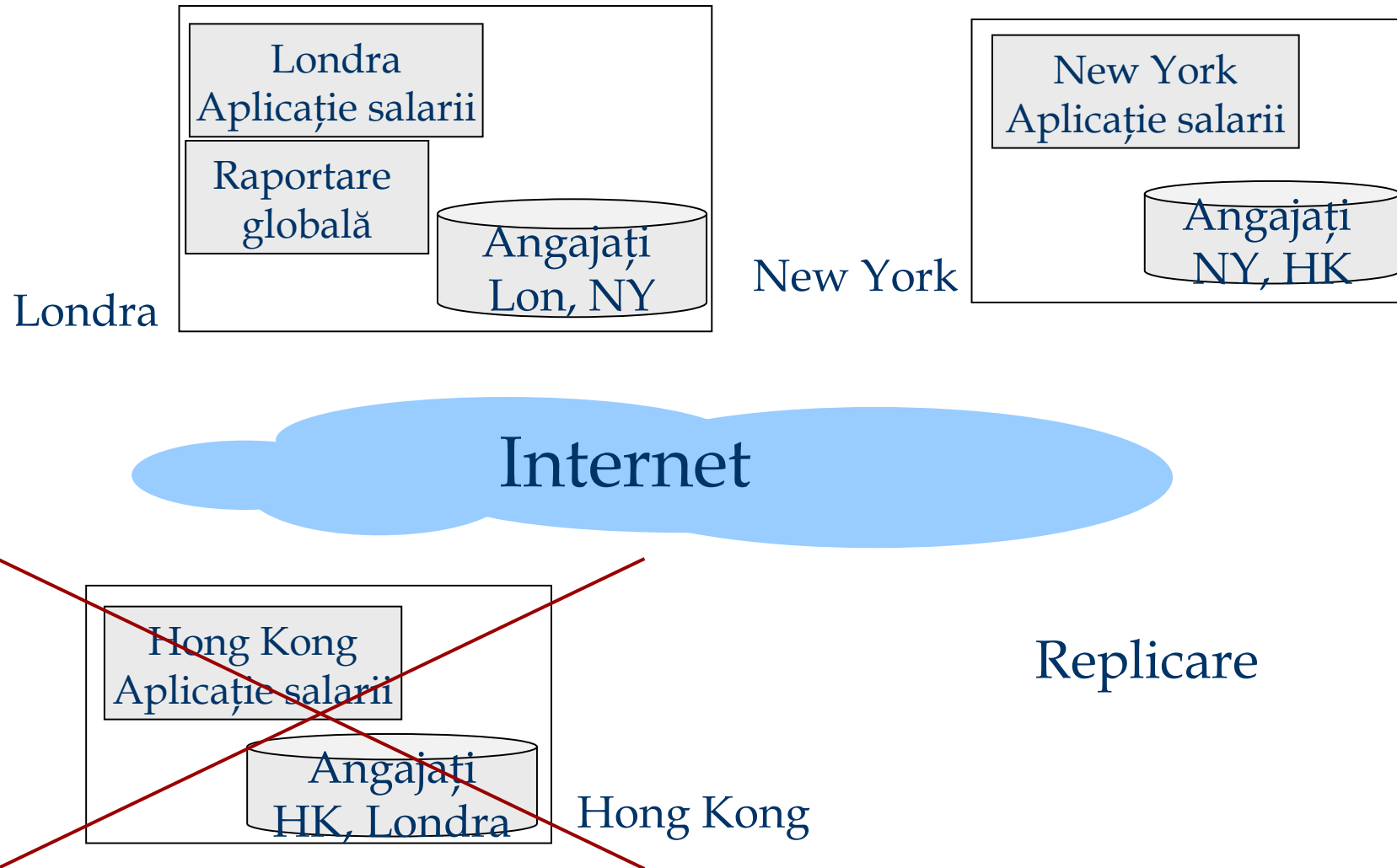
De ce este nevoie de baze de date distribuite?

De ce este nevoie de baze de date distribuite?

De ce este nevoie de baze de date distribuite?

Baze de date distribuite

- Independența Datelor Distribuite
- Atomicitatea Tranzacțiilor Distribuite

BDD – Avantaje

- autonomia locală
- performanță în accesarea datelor
- disponibilitate
- modularitate

BDD

■ *Avantaje:*

- **autonomia locala:** un grup de utilizatori / administratori care fac parte dintr-un departament pot controla datele care se regasesc în baza de date situată în acel sector;
- **performanta in accesarea datelor:** datele ar trebui localizate la diferite site-uri a.i. sa se minimizeze costul de comunicare si timpul de raspuns (ideea e sa fie localizate unde sunt accesate cel mai frecvent) sau a.i. sa se echilibreze volumul de operatii efectuate la fiecare locatie (to equalize the workload) => se reduc comunicatiile dintre diferitele locatii ale BDD;
- **disponibilitate:** in cazul replicarii – daca pica un server pe care este memorata o copie, se poate accesa o alta copie de la o alta locatie; in general, daca sunt folosite mai multe server-e de capacitate mai mica decat mai putine server-e de capacitate mare – este mai eficient din punct de vedere al costurilor (economie) si al riscului (pierderea unui server nu este atat de grava pentru intreg sistemul);
- **modularitatea:** se permite adugarea de noi module sau stergerea lor fără a afecta semnificativ întregul sistem.

Baze de date distribuite – (dez)avantaje

- Proiectarea bazelor de date
  - Fragmentarea si alocarea datelor,
  - Tipuri de fragmentare:
    - **orizontală**, unde rândurile sunt împărțite în subseturi și stocate separat;
    - **verticală**, unde coloanele sunt divizate și stocate în locații diferite; și
    - **hibridă**, care combină ambele metode.
  - Asigura scalabilitate si disponibilitate, complica gestiunea datelor, necesita strategii pt a evita inconsistentele, pierderi de performanta

Baze de date distribuite – (dez)avantaje

- Procesarea interogărilor distribuite
  - Costuri de comunicare între site-uri/ servere diferite,
  - Oportunitatea procesării în paralel
- Controlul concurenței
  - Serializabilitate
  - Gestiunea deadlock-urilor
  - Propagarea modificărilor (la replici)

Baze de date distribuite – (dez)avantaje

- Pastrarea consistentei
  - Multiple modalitati de esec
  - Sincronizarea datelor
- Controlul concurenței
  - Serializabilitate
  - Gestiunea deadlock-urilor
  - Propagarea modificarilor (la replici)

Tipuri de baze de date distribuite

- SGBD singular
- SGBD multiplu
  - Omogene
  - Eterogene

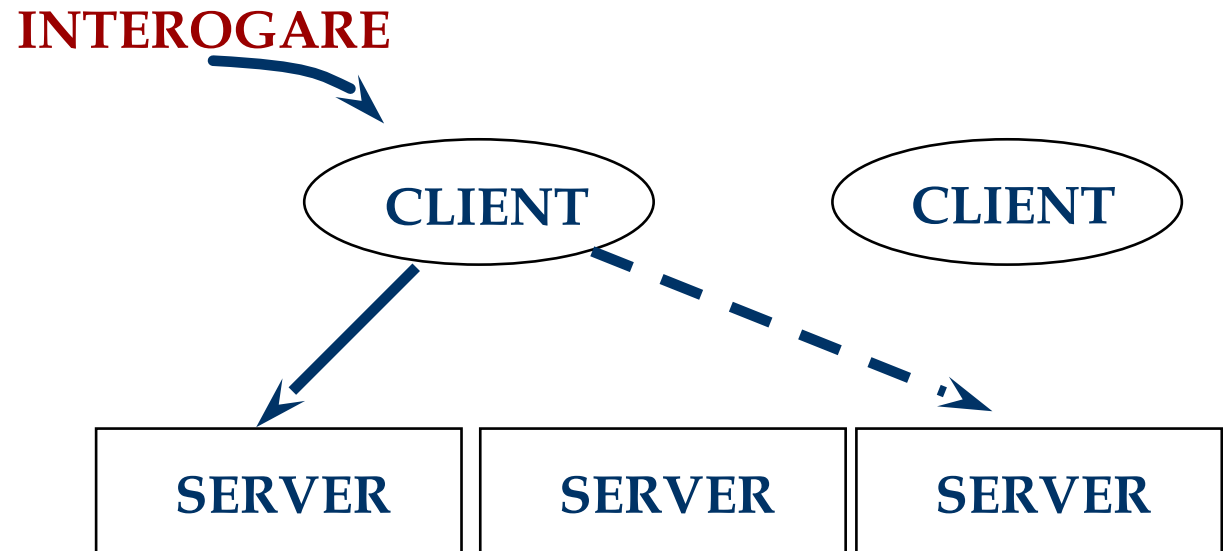

Arhitecturi de SGBD distribuite

■ *Client-Server*

Clientul transmite interogările către un singur *site*. Toate interogările sunt procesate pe *server*.

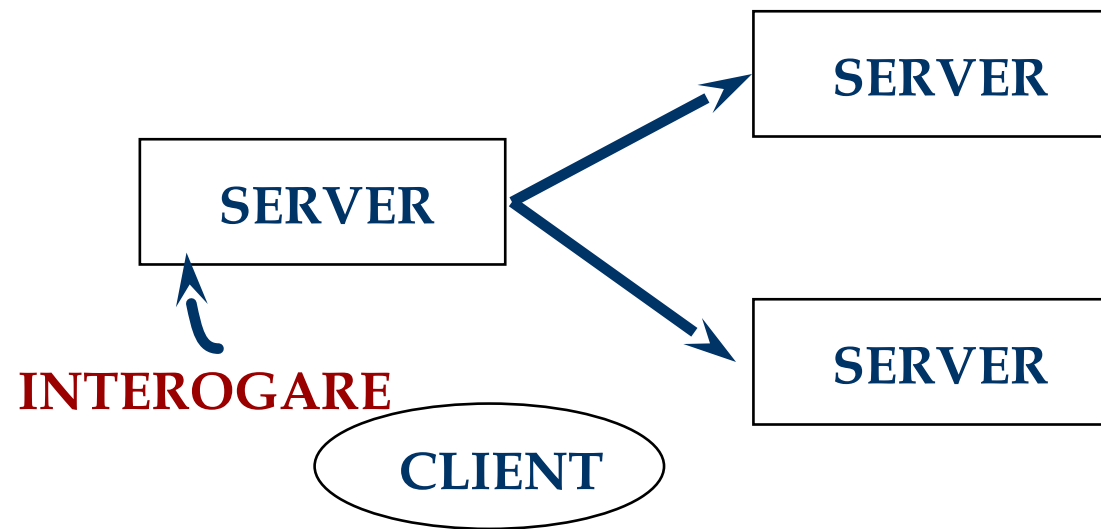
- Clienți *thin* și *fat*.
- Comunicarea orientată pe mulțimi de date

Arhitecturi de SGBD distribuite

■ Server colaborativ

Interogările “acoperă”
mai multe *site-uri*

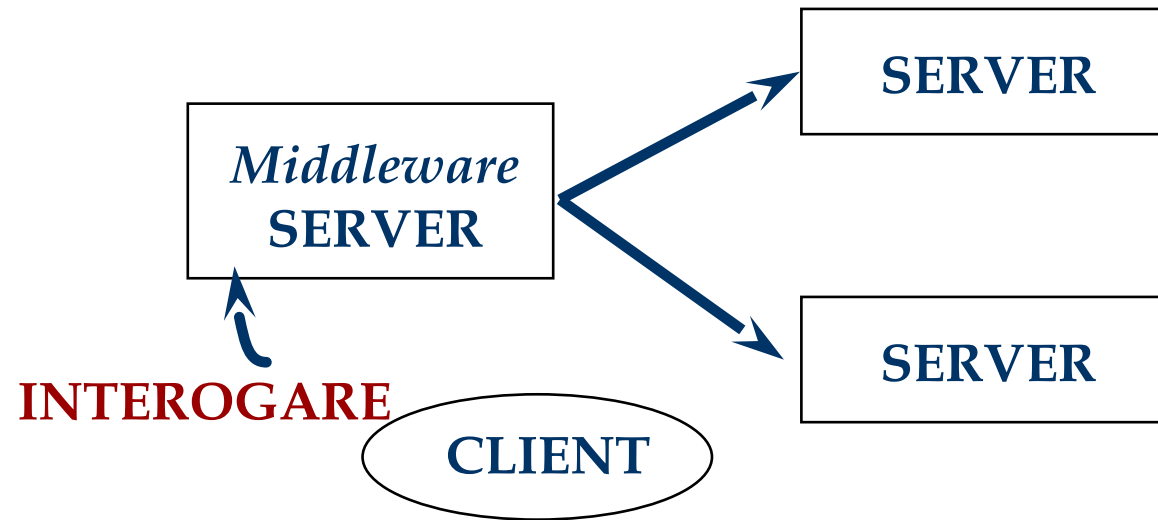

Arhitecturi de SGBD distribuite

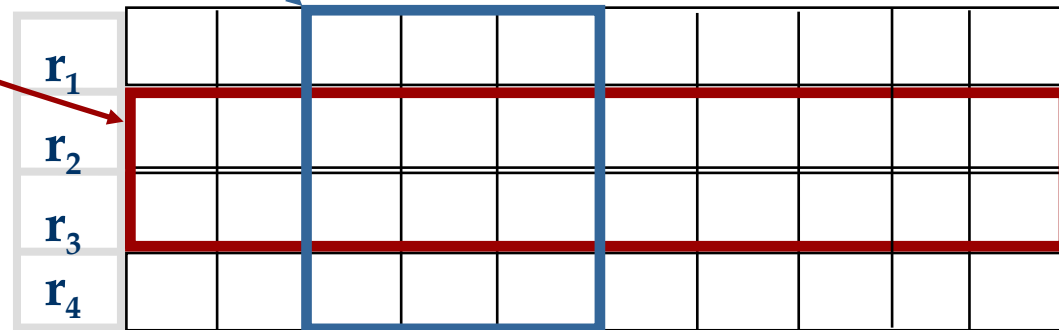
■ *Middleware System*

Un server gestionează interogările și tranzacțiile executate pe servere multiple

Stocarea datelor - Fragmentare

- *Orizontală*
  - Primară
  - Derivată
- *Verticală*

Stocarea datelor - Fragmentare

■ Proprietățile ale fragmentării

$$R \Rightarrow \mathbf{F} = \{F_1, F_2, \dots, F_n\}$$

Completitudine

$$\forall x \in R, \exists F_i \in \mathbf{F} \text{ astfel încât } x \in F_i$$

Disjunctivitate

$$\forall x \in F_i, \neg \exists F_j \text{ astfel încât } x \in F_j, i \neq j$$

Reconstrucție

Există o funcție g astfel încât

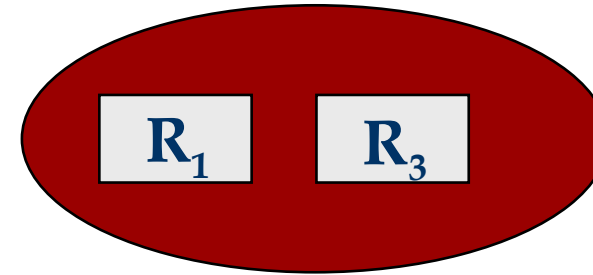
$$R = g(F_1, F_2, \dots, F_n)$$

Stocarea datelor - Replicare

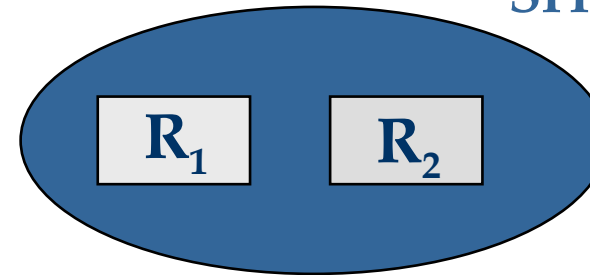
- Avantaje:
  - Crește disponibilitatea datelor.
  - Evaluarea rapidă a interogărilor

R e fragmentat în R_1, R_2, R_3
 R_1 e replicat pe ambele site-uri

SITE A

SITE B

- Probleme:
  - Propagarea modificărilor
    - **Sincron** vs. **Asincron**

Catalog distribuit

- **Catalog:** Descrie toate obiectele (fragmente, replici) aflate pe un *site* + ține evidența tuturor replicilor tabelelor create pe acel *site*
  - Pentru găsirea unei table se va consulta catalogul *site*-ului unde această tabelă a fost creată
- Replica fiecărui fragment are un nume global unic:
  - **<nume-local, site-origine, id_replica>**

Catalog distribuit

Catalog global centralizat

- conține informația corespunzătoare tuturor relațiilor, fragmentelor, cópiilor și este memorat pe un singur site
- un asemenea catalog ar aglomera serverul respectiv și este vulnerabil la o cădere a serverului pe care se găsește

Catalog distribuit

Catalog global replicat la fiecare site

- fiecare copie a catalogului conține informația corespunzătoare întregii baze de date distribuite
- nu este vulnerabil la căderea serverului (deoarece informația necesară se poate prelua de la o altă locație)
- orice actualizare a catalogului la o locație trebuie propagată pe toate celelalte locații (se compromite autonomia locală)

Catalog distribuit

Catalog local distribuit

- fiecare site menține un catalog local care descrie toate copiile datelor stocate pe acel *site*
- autonomie locală + nu este vulnerabil la eșecul unui *site*
- catalogul de la *site*-ul de origine al unei relații ține evidența fragmentelor / replicilor relației
- la crearea unei noi replici sau la mutarea unei replici la o altă locație, trebuie actualizată informația de la *site*-ul unde a fost creată relația (de origine)

Actualizarea datelor distribuite

Replicare sincronă:

- Toate copiile unei tabele modificate de o tranzacție trebuie să fie actualizate înainte ca tranzacția să se comită.
- Distribuirea datelor e transparentă utilizatorilor.

Actualizarea datelor distribuite

Replicare asincronă:

- Copiile tabelelor sunt actualizate doar periodic
- Utilizatorii sunt conștienți de faptul că datele sunt distribuite
- Multe dintre produsele curente urmează această abordare

Tehnici de replicare sincronă

A. Citește-orice / Modifică-tot (ROWA)

- Modificările sunt mai lente și citirile sunt mai rapide în comparație cu tehnica votării.
  - Cea mai utilizată metodă de sincronizare a replicărilor.
  - Aduc informația pentru citire de la cel mai apropiat server-> citirile rapide
  - Scriere – proces mult mai lent
- Alegerea tehnicii determină *ce* blocări sunt utilizate

Tehnici de replicare sincronă

B. Votare (consensus al cvorumului)

- Tranzacția trebuie să modifice o majoritate de copii ale unui obiect; de asemenea trebuie citite suficiente copii pentru a se asigura accesul la una dintre copiile recente.
  - Ex. 10 copii; 7 actualizate la modificări; 4 copii la citiri.
  - Fiecare copie are un număr de versiune.
  - Citirile fiind activități comune $\Rightarrow$ nu e o abordare des utilizată.

Costul replicării sincrone

- Înainte ca o tranzacție ce face o modificare să fie comisă, aceasta va trebui să blocheze toate copiile tablei/fragmentului modificat.
- Se transmit cereri de blocare către diverse site-uri, iar până la primirea răspunsului se mențin alte blocări!
- Dacă rețeaua/site-urile eșuează, tranzacția nu se poate comite până ce acestea nu-și revin.
- Chiar și în absența eșuărilor, *protocolul de comitere* poate fi costisitor, cu multe mesaje
- Alternativa *replicării asincrone* este, de aceea, mai utilizată.

Replicare asincronă

- Permite ca tranzacțiile să fie comise înainte ca toate copiile să fie actualizate (și citirile se fac folosind o singură copie).
- Utilizatorii trebuie să fie conștienți de ce copie citesc și de faptul că, pentru o scurtă perioadă de timp, copiile pot să fie desincronizate.
- Două abordări: **Site Principal** și **Peer-to-Peer**
  - Diferența constă în numărul de copii ``actualizabile'' sau ``master''.

Replicare *Peer-to-Peer*

- Mai multe copii ale unui obiect pot fi *master* în această abordare.
- Modificările unei copii *master* trebuie să fie propagate către celelalte copii.
- Trebuie rezolvat conflicte ce apar atunci când două copii *master* sunt modificate (conflict: Site 1: vârsta lui Joe se modifică la 35; Site 2: la 36)
- E cea mai bună abordare în cazurile când nu pot apărea conflicte:
  - Ex: fiecare site *master* deține un fragment disjunct.
  - Ex: Drepturile de actualizare sunt deținute de un singur *master* la un moment dat

Replicare cu *site* principal

- Doar o copie a unei tabele este considerată copie **primară** sau *master*. Replicile facute pe alte site-uri nu pot să fie modificate direct.
- Copia primară este **publicată**.
- Celelalte *site*-uri **subscriu** la această copie; ele se numesc copii **secundare**.
- Cum se propagă modificările dinspre copia primară către copiile secundare?
  - În două etape: mai întâi se **capturează** modificările făcute de tranzacțiile comise apoi se **aplică** aceste modificări

Implementarea etapei Capture

Pe bază de log

- logul (menținut pentru recuperare) se utilizează la generarea structurii *Change Data Table* (CDT)
- modificările tranzacțiilor care se anulează trebuie înlăturate din CDT
- în final, CDT conține doar înregistrările log de tip update ale tranzacțiilor comise

Procedural

- captarea este realizată de o procedură invocată automat (e.g., un *trigger*); aceasta realizează un *snapshot* al copiei primare

Implementarea etapei **Capture**

Captarea *pe bază de log* este mai bună
(mai puțin costisitoare, mai rapidă),
dar se bazează pe unele particularități ale logului specifice
sistemului

Implementarea etapei **Apply**

Etapa *Apply* aplică schimbările captate în faza anterioară (în CDT sau *snapshot*) cópiilor secundare

- *site-ul* primar poate trimite continuu CDT

sau

- *site-ul* secundar poate solicita periodic (ultima porțiune din) CDT sau un *snapshot* de la *site-ul* primar; intervalul dintre solicitări poate fi controlat de un *timer* sau din aplicație
- pe fiecare *site* secundar rulează o copie a procesului *Apply*

Blocare distribuită

■ Centralizat

- vulnerabilitate ridicată – depinde de un *site*.

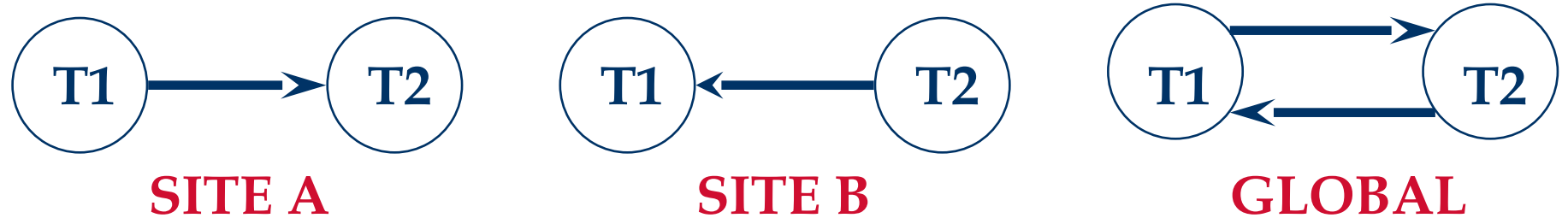
■ Copie principală

- Citirea unui obiect necesită acces atât la *site*-ul principal cât și la *site*-ul unde e salvat obiectul

■ Complet distribuit

- Modificarea unui obiect presupune blocarea tuturor *site*-urilor unde se găsește obiectul respectiv

Detectarea *deadlock*-urilor distribuite

Centralizat (grafurile locale sunt trimise către un singur *site*);

Ierarhic (organizare ierarhică a *site*-urilor, grafurile locale sunt transmise părintelui);

Timeout (tranzacțiile sunt întrerupte dacă durează prea mult).